Podzim / 2020

Stěbořický ZPRAVODAJ

Úvodní slovo

Začíná nám podzim a jedna z pravidelných činností, které nás v tuto dobu na obecním úřadě čekají, je příprava kulturního přehledu na další rok, tzv. skládačky.

Sejde se nám vždy mnoho informací o připravovaných akcích v našich obcích. Ovšem, kdo by loni touto dobou tušil, že tato práce bude zbytečná. Stihlo se uskutečnit jen pár akcí začátkem roku a pak začal úřadovat vir. Od té doby jsme mohli v kulturním přehledu vyškrtnout celé měsíce. Přišlo léto a vypadalo to, že se pomalu vracíme k normálu.

Pak nás září uvrhlo do jarních omezení. A mimo jiné vyvstaly otázky typu: Takto už to bude navždy? Roušky všude, skoro žádné akce s účastí více lidí, nejistota při plánování různých setkání apod.

Jakkoli nyní není vidět světlo na konci tunelu, pevně věřím, že se dříve nebo později opět vrátíme ke společenskému životu, jak jsme byli zvyklí. Vždyť např. fotbalové utkání, ples nebo hasičská slavnost pomáhají pořadatelům vydělat peníze na další činnost a zároveň nás sbližují a umožňují nám se setkávat.

Proto i tento podzim budeme připravovat kulturní přehled pro další rok a přeji nám všem, aby to nebyla zbytečná práce.

Roman Falhar, starosta obce

Oslavy 800+1

Několik let jsme uvažovali, jakým způsobem oslavíme význačné jubileum obce – 800 let od první dochované písemné zmínky o Stěbořicích. Nakonec jsme se v rámci organizačního týmu shodli na důstojném scénáři a zastupitelstvo souhlasilo s uvolněním peněz. Ovšem obec míní, covid mění. Jak jsme avizovali v předešlých Zpravodajích, měla se oslava přesunout do zářijového termínu. Situace se však nevyvíjela vůbec dobře, nálada mezi obyvateli byla rozporuplná. Někdo byl pro akci, víc vás ale bylo pro přesun akce do dalšího roku.

Nakonec jsme se shodli, že nebudeme riskovat, že by se oslava nepovedla, ať už z důvodu zásahu státu vůči hromadným akcím nebo ze slabé účasti návštěvníků, a přesunuli jsme ji do dalšího roku. Tentokrát to bude oslava Stěbořice 800+1. Pokud se nezhorší situace (ať už zdravotní nebo finanční) bude akce i interpreti ve stejném duchu, jako jsme plánovali pro letošní rok.

Tak si poznamenejte nový termín **4.-5. června 2021**. Snad to vyjde a společně naše význačné jubileum oslavíme!

Roman Falhar, starosta obce

Přivítejme naše nové školáky

1.A třída 2020/2021

- **Horní řada zleva:** Barbora Stupňová, třídní učitelka Eva Fischerová, Tadeáš Burda, Vojtěch Turek, Veronika Kašičková
- **Prostřední řada:** Nela Otipková, Anastázie Opatřilová, Helena Zelenková
- **Dolní řada zleva:** Filip Špičák, Štěpán Dušek, Jiří Kramný, Vojtěch Zbytovský, Matěj Kreuiziger, Daniel Weisz

1.B třída 2020/2021

- **Horní řada zleva:** Kristýna Říčná, Karolína Kyzková, Klaudie Richterová, Miroslav Kokrda, Maximilian Malchárek, Kristian Kokošek, Teodor Falhar, třídní učitelka Ivana Vičánková
- **Prostřední řada:** Natálie Kružberská, Laura Lepařová
- **Dolní řada zleva:** Kateřina Hýžová, Jindřich Tulis, Valérie Pavelková, Jiří Smolek, Petr Sklepek

Děti opět ve škole

V úterý 1. září nastal den, na který se rodiče opravdu těšili. Ve škole jsme po dlouhé nepřítomnosti přivítali naše žáky. I my, učitelé, jsme se jich už nemohli dočkat.

Letos do stěbořické školy nastoupilo 214 žáků. Otevřeli jsme rekordních 11 tříd. Dvě první, dvě páté, ostatní ročníky po jedné třídě. Díky tomu se rozrůstá i pracovní kolektiv školy, který nyní čítá již 26 zaměstnanců.

Obrovskou novinkou pro děti byla nová tělocvična, kterou mohou od tohoto školního roku aktivně užívat jak žáci školy, tak široká veřejnost. Tělocvična je prostorná, prosluněná, moderní, s velice příjemným a měkkým povrchem. Tato modernizace budovy posouvá nejen školu, ale i celou obec na vyšší úroveň.

Děti mohou od září také využívat nové průlezky na školní zahradě, které nahradily staré, nevyhovující.

Další, tou nejlepší zprávou je, že se děti učí ve škole. Obyčejné, každodenní, přímé a cílené vyučování. Učitel – žáci. Asi bychom se nikdo nenadáli, že tato rutina může být tak uspokojivá. Samozřejmě, přichází nyní v září čas pravdy – kdo ze žáků se dokázal přimět k domácí práci, kdo byl jak důsledný, jaké podmínky děti měly. Září je dobou opakování, ujasnění si znalostí a dovedností. Na toto budeme moci plynule a klidně navázat novým učivem.

Co se týká přijatých hygienických opatření ohledně koronaviru se škola snaží maximálně žáky i pracovníky školy chránit a dodržovat nařízení vlády. Škola je čistá, pravidelně desinfikovaná, větraná. Děti jsou vedeny k hygieně rukou a zodpovědnosti za své chování. Žákovské skupiny se mezi sebou setkávají v uzavřených prostorách minimálně. Pro 1. období školního roku jsme omezili vícetřídní školní akce. V tomto pololetí nebudeme pořádat akce pro rodiče a veřejnost, tedy neproběhnou ani tradiční vánoční dílničky.

Chtěla bych zde vyzvednout práci rodičů v období domácího vzdělávání, kdy bylo potřeba se podílet na přípravě dětí. Především rodiny s více dětmi či s mladšími školními dětmi se zapojovaly významnou měrou. V kombinaci s vlastní prací a se zajišťováním stravy to byly mnohdy heroické výkony. Děkuji vám, rodiče, za spolupráci se školou, s učiteli vašich dětí, za respektování nově nastavených pravidel, za pomoc s naplněním školních plánů. A přeji nám všem, aby nám školní rok 2020/2021 vydržel až do 30. června.

Mgr. Iveta Glacová, ředitelka ZŠ Stěbořice

Sadařova naučná stezka

Školní výlet proběhl letos netradičně, z důvodu epidemiologické situace, až poslední týden v srpnu. Chtěli jsme, ať o něj nepřijdou hlavně předškoláci, tak jsme je telefonicky kontaktovali a o této akci informovali. Společně jsme se vydali do Sosnové na „Sadařovu naučnou stezku“. Tato stezka byla vytvořena s cílem názorně a zábavně ukázat hlavní cíle environmentálního přístupu šetrné zemědělské činnosti v přírodě. Děti tak získaly znalosti o šetrných způsobech hospodaření na zemědělské půdě tvořené ovocnými sady, ornou půdou, lesy a rybníky. Celou stezkou provázela děti „Šípkovaná“ – děti chodily po šipkách, hledaly úkoly schované v obálce a následně je plnily. Dozvěděly se při nich spoustu zajímavostí o zvířatech, poli, lese, sadě a rybníku. Největší ohlas u dětí mělo lanové centrum, jehož výstavba byla dokončena letos v květnu. I ti největší strašpytlové sebrali odvahu a lanové centrum zdolali. Po splnění všech aktivit na děti čekala ochutnávka ovocných šťáv a domů si odnesly balíčky zdravých produktů.

Mgr. Miroslava Stonišová, ředitelka MŠ Stěbořice

Místní denní tábor – Expedice Kilimandžáro

Jarda právě sedí na Téryho chatě v Tatrách a popíjí čaj. Přisedá si k němu jistá paní, vypadá, že už toho taky hodně slezla. Začínají si povídat. „Vy jste Řehoře znal? Je to legenda … můj velký vzor. No a vy jste s ním opravdu šel Kilimandžáro?“ „Ano, ale je už to deset let a od té doby ho nikdo neviděl. Ztratil se nebo zahynul … nikdo neví. Prostě zmizel.“ „No, musíme ho jít hledat …“ a žena skeptického Jardu opravdu přemluví a expedice může začít.

Nějak takto započal pětidenní tábor (24. – 28. srpna) pro kluky a holky ze Stěbořic a okolí. V čele se známým polárníkem Jaroslavem Pavlíčkem se děti vydaly do daleké Afriky na nejvyšší horu kontinentu Kilimandžáro. Cestou se učily, jak si pomoci v případě zranění, jak si jednoduše připravit čaj z ledu nebo jak se bránit promrznutí. V cestě vzhůru se dětem určitě hodil výcvik pod vedením instruktora Horolezeckého klubu Atlas Opava. Ale ani tak to nebylo vůbec jednoduché. 5895 m n. m. musely zdolat vybíháním schodů před kulturákem. Ještě k tomu jim hledání komplikoval pytlák, který byl do záhadného zmizení Řehoře také zapleten. Stopy se naštěstí posupně odkrývaly a děti zjistily, že Řehoř žije a sám překonal všechna úskalí vysokých hor. Nejen Jarda ale i všichni vedoucí byli moc rádi, že jim v expedici pomáhaly tak šikovné a pro hru nadšené děti. Tak „habari“ zase za rok ☺.
PS: A víte, děti, že Jarda Pavlíček opravdu žije? Zkuste si o něm něco najít ☺.

Anežka Ryšavíková

Letní setkání s Knihovníčkem

Po dlouhé době, kdy dveře místní knihovny zůstaly zamčené, nám bylo v červenci opět umožněno potkat se, a to i ve větším počtu.

Nejen z důvodu pěkného počasí, ale i většího prostranství, jsme zvolili nové místo k setkávání, kterým se stalo fotbalové hřiště pod lesem. Knihy jsme jen na chvíli vyměnili za motorický padák, se kterým se některé děti seznámily poprvé. Moc se jim líbil. Společnými silami jsme se ho naučili držet, podlézat, točit, a to vše v doprovodu krátkých básniček. Slunce nám svítilo, děti se smály, chodili jsme bosí a maminky si popovídaly mezi sebou. Pokud to bude možné, i nadále se na vás s Knihovníčkem budeme těšit každé páteční dopoledne v 9:30 h. Za pěkného počasí na hřišti nebo v místní knihovně. Začínáme již 18. 9. 2020.

Aktuální informace ke Knihovničce budou vyvěšeny předem na obecním Facebooku.

Ráda bych ještě poděkovala dětem za účast a maminkám za finanční dar, ze kterého byl pořízen již zmíněný motorický padák. Děkuji:-)

Přeji nám všem, abychom se mohli bezstarostně sdružovat a radovat se z každodenních maličkostí.

S pozdravem Knihovníček a maminka Gabka

Oslava 50. narozenin otce biskupa Martina Davida

Milé sestry a bratři. Jednorázově přeruším rubriku „Proměna interiéru kostela ve Stěbořicích," abych dal prostor připomínce krásné události, kterou jsme prožívali. Své padesátiny slavil 15. 8. jediný žijící někdejší stěbořický farář. Přestože je v současné době hlavou celé ostravsko-opavské diecéze, dovolil jsem si jej pozvat, otce biskupa Martina Davida, na děkovnou mši svatou k nám – do jeho prvního a zároveň posledního farářského působiště – a on neodmítl. Bez oficialit vytáhl diář a tak dlouho hledal, dokud nenašel krásnou srpnovou neděli 23. 8. Do přípravných prací se zapojilo s chutí hodně lidí ze Stěbořic a Hlavnice s jakýmsi novým nadšením, které jistě bylo reakcí na již chybějící společné akce. Setkání, na které byli všichni zváni, začalo ve farním kostele děkovnou mši v 15 h. a pokračovalo na prostranství u kostela, kde bylo připravené posezení pro cca 150 lidí. Výborný kotlíkový guláš od mistrů Ondry a Petra, pečené kuřecí z té nejlepší trouby, zeleninové saláty a nejrůznější buchty od hospodyněk štědře zasytilo všechny. Pivo a víno vytvořilo krásnou družnou atmosféru. Otec biskup se mezitím bavil s kýmkoliv a ochotně podepisoval svou první knížku „3D život". Nádhernou atmosféru nenásilně umocňovala cimbálová muzika z Milotic. Kromě materiálního dárku od farníků – zmenšeniny sochy Panny Marie, která dominuje prostranství u kostela, bylo duševním darem divadlo od režisérky Marušky, do kterého se zapojilo 15 „herců", a rozesmálo všechny přítomné vtipným připomenutím medailónků z působení otce Martina ve Stěbořicích a Hlavnici. Tahle událost mě utvrdila o tom, že naše farnosti si otec biskup Martin zvláštním způsobem uchovává ve svém srdci. Vždyť ačkoliv má desetitisíce „diecézanů", bývalými farníky jste jenom vy – všichni obyvatelé farností Stěbořice a Hlavnice.

O. Klement

Dožínkové slavnosti 2020

Také letos jsme oslavili sklizenou úrodu v naší obci. I přes zrušení několika akcí se podařilo dožínky uskutečnit a poděkovat tak za úrodu a společně se zase sejít.

Slavnosti započaly již tradičně u VOD Stěbořice, kde se také požehnala všechna technika, která se později zapojila do průvodu. Při průvodu obcí nám do kroku hrála dechová kapela mladých z Krnova. Poté program následoval v místním kostele poděkováním za úrodu a následně se přesunul do kulturního domu. Proběhla soutěž o nejnápaditější a zároveň nejchutnější dožínkový koláč a v soutěži o největšího dožínkového jedlíka se proti sobě utkaly jak děti, tak dospělí.

Hudbou nás zprvu provázela dechovka z Krnova a poté štafetový kolík převzala cimbálka z Milotic. Nechybělo dobré jídlo, pití, děti si pochutnaly na cukrové vatě a nebo se točily na kolotoči.

Jsem rád, že v této nejisté době se tradiční dožínková slavnost mohla uskutečnit a mohli jsme se spolu zase sejít a nepřerušit tuto tradici, která v naší obci trvá už 7 let.

Václav Štukavec

Novinky z knihovny a v knihovně

Všichni teď žijí začátkem školního roku a taky v knihovně je to znát. Obalujeme knihy, pracovní sešity a vše co potřebujete mít v pěkném a na míru provedeném obalu. Vždy ve výpůjční době nám můžete donést své učebnice a sešity k obalení.

Do knihovny jsme dostali krásný dárek. Z papíru pletenou postavičku paní knihovnice s brýlemi a knihou Romeo a Julie v ruce. Proto dostala jméno Julča. Je to náš maskot, vše kontroluje a hlídá knihovnu, když tam zrovna nejsme. Ještě jednou bych chtěla autorce mockrát poděkovat.

Novinkou v knihovně jsou interaktivní Albi knihy a Albi tužka. Je to parádní věc pro zvídavé děti, které se chtějí samy učit ve všech možných oblastech, například v cizím jazyce, v biologii, hudbě. Mohou si díky tužce nechat přečíst pohádku či se něco dozvědět o zvířatech. Můžete si ji vyzkoušet v knihovně nebo si domů půjčit jednu z knih.

Před prázdninami byl vyhlášen další ročník výtvarné soutěže. Své výtvory na téma „Milujeme léto“ přineslo osm dětí. Všechny obrázky byly nádherné, a proto každé dítě dostalo odměnu v podobě sladkostí. Samozřejmě že výherce jsme také vyhlásily. V kategorii do 5 let se jím stala Natálka Šindelářová a v kategorii do 10 let vyhrála Eliška Hilldebrandová. Dostaly krásné dárky, které jsme jim za přispění Obce Stěbořice vybrali přímo na míru. Další ročník bude na téma „Nejkrásnější dárek“. O jeho začátku vás budeme informovat, ale už teď můžete začít tvořit.

I když v knihovně teď moc akcí nepořádáme, s dětmi se scházíme stále. Klubík fungoval i přes léto. Byli jsme hlavně venku a užívali si hezkého počasí na písku v bazénku. Děti vypadaly spokojeně a určitě mají na co vzpomínat. Teď, když už začíná podzim, se budeme scházet hlavně uvnitř, a to každé první pondělí od 9 do 10 hodin. Všechny srdečně zveme za námi. A to nejen do klubíků, ale také do půjčovny. Ta je otevřena každou středu od 16 do 18 hodin. Nabízíme stálý fond knih a vždy po dobu třech měsíců možnost vypůjčit si knižní novinky.

Zuzana Šindelářová,
Místní knihovna Jamnice

Dětský den

Akcí pro veřejnost bylo poskromnu, a tak jsme se rozhodli, že aspoň pro děti bychom mohli uspořádat odpoledne plné her a zábavy. Jedno slunečné dopoledne jsme daly hlavy dohromady a přizvaly další ochotné pomocníky, včetně Obce Stěbořice a dětský den byl na světě. I když si s námi půl hodiny před začátkem šipkované malinko prohrálo počasí a museli jsme narychlo změnit trasu, po zbytek odpoledne nám už svítilo sluníčko a vše vyšlo jak mělo.

Děti si na startu vyzvedly kartičky, do nichž se jim v průběhu šipkované zapsal splněný úkol. Stanovišť bylo 12 a na každém jiný úkol. Někde se děti trefovaly míčkem do koše a kopaly na bránu, jinde zase lovily rybičky či hádaly, ke kterému lesnímu zvířeti patří jaké stopy, s klaunem šly po provazovém žebříčku, hledaly poklad v kyblíku se zrním, zabíjely hřebíky do dřeva, chodily na chůdách, hasičskou stříkačkou stříkaly na terč, projížděly slalom na všech možných dětských dopravních prostředcích a prolézaly tunelem, střílely ze vzduchovky a shazovaly kuželky.

Za splnění všech úkolů a vyplněnou kartičku dostaly sladký balíček a překvapením byla jízda na kolotoči. A komu bylo horko, mohl se schladit v hasičské kádi, bazénku či pod spršku z hadice.

Pro všechny bylo nachystáno rozmanité občerstvení. Kdo chtěl, mohl si na ohni opéct párek. Organizátoři do toho dali všechno a společně s dětmi a jejich rodinami vytvořili krásné a zábavné odpoledne. Děkujeme všem za pomoc a vám za účast.

Zuzana Šindelářová, za organizátory akce
SDH Jamnice a Místní knihovna Jamnice

Podzim 2020 v TJ Sokol Stěbořice

Podzimní sezona se rozjela v plném tempu! Po nuceném „odpočinku" kvůli koronaviru jsme rozjeli všechny soutěže naplno.

■ **Ve fotbalu** – MUŽI začali impozantně! Zatím jsme odehráli 4 utkání – všechny vítězně – a usadili se na 1. místě OP. Získaných máme 12 bodů a skóre 17:4 brankám. Tak kluci, jen tak dál!

DOROSTENCI odehráli zatím pouze jedno utkání a bohužel soupeři z Malých Hoštic podlehli 0:2. V mužstvu došlo k mnoha změnám v sestavě, a tak bude nějaký čas trvat, než si sestava sedne.

MLADŠÍ ŽÁCI také odehráli jen jeden zápas – s Velkými Heralticemi – a po výborném výkonu je přehráli 8:2!

Poslední kategorie – **MINI ŽÁCI** – sehráli dva zápasy. V prvním utkání se proti výškově i věkově rozdílným hráčům ze Slavkova nedařilo a vysoko prohráli! Druhé utkání se Slavii Opava „B" bylo ve znamení nadšeného výkonu našich „benjamínků" a výsledkem bylo výrazné vítězství 10:1 brance! Tolik k zápasům!

Máme hřiště ve velmi dobrém stavu zásluhou p. Aleše Šimona, který pravidelně hřiště seče, a také díky novému zavlažovacímu systému, který byl vybudován v letních měsících (s podporou obce Stěbořice)!

■ **Tenisté** pravidelně hrají na kurtech, a to soutěže družstev – **MUŽI 50+**, kde až na jednu porážku, všechno vyhráli a budou znovu usilovat o vítězství v této skupině! Naše **„DÁMY"** také rozehrály soutěž družstev a hrají se střídavými výsledky.

Kurty jsou teď využívány i tenisty z jiných komunit a jsou ve velmi dobrém stavu! Přispívá k tomu i vynikající zázemí v nových kabinách, kde je veškerý komfort!

■ Nové hřiště pro **BEACH VOLEJBAL** je také v plné permanenci a chodí hrát všechny věkové skupiny – od mládeže až po seniory. I fotbalisté si rádi „zapinkají" volejbal!

■ Už jsme se konečně dočkali **otevření nové tělocvičny ZŠ Stěbořice**, kde se po kolaudaci vyjednávají nájemné hodiny pro všechny kategorie sportovců. Cena byla stanovena na 250,- Kč/ hod.

■ **Volejbalisté** měli naplánován turnaj v rámci obcí „Mikroregionu severozápad", kde naši sportovci měli reprezentovat obec Stěbořice! Akce byla nakonec zrušena z důvodu preventivní karantény několika účastníků.

Tolik vážení spoluobčané o dění v TJ Sokolu Stěbořice!

Bořivoj Wolf,
předseda TJ Sokola Stěbořice

Z historie...

Docela zajímavé historické foto ze života naší obce. Fotka je z roku 1941 ze slavnosti „Božího těla". Je až s podivem, kolik občanů naší obce se zapojovalo do kulturní činnosti – v tomto případě do hudebního tělesa, které organizoval varhaník Josef Grigar.

Foto: z archívu rodiny Šimkovských

Připomeňme si jména a hudební kvalifikaci našich občanů:

- **Vrchní řada zleva:** František Schindler, Antonín Šindler, Oldřich Berger, Stanislav Kavan, Bedřich Vltavský, František Berger, Vojtěch Berger, Rudolf Krajíček, Vladimír Kavan, Ludvík Graca.
- **Druhá řada:** heligón Josef Šmalec, Bohumila Grigarová, Anna Gracová, Jiřina Premusová, Alžběta Peikerová, Jana Kremserová, Marie Vavrečková, Jaroslava Březovská, Marie Solnická, Marie Bergerová, Leopolda Březovská, Marie Peikerová, basa Jan Grigar
- **Třetí řada:** housle Jan Fryč,Jindřich Novák, Oldřiška Moravcová, Ludvík Březovský, Karel Volf, Páter Antonín Bilík, Josef Grigar, Jaroslav Prusek, Jarmila Králová, Rudolf Kavan, Jindřich Mička
- **Spodní řada:** František Premus, Bedřich Šindler; Josef Kostera, Jan Bartusek, Jaroslav Graca, Vladimír Bittner, Josef Vavrečka.

Jiří Šimkovský

Připomeňme si spolu tváře našich rodáků, spoluobčanů a farníků

Drahomíra Švanová (1929-2011), JZD – živočišná výroba

Jan Vašíček (1937-2017), Ostroj Opava – soustružník

Hildegarda Wirkotschová - Kosterová (1922-2006), lesní dělnice

Václav Konečný (1918-1987), Státní silnice Opava

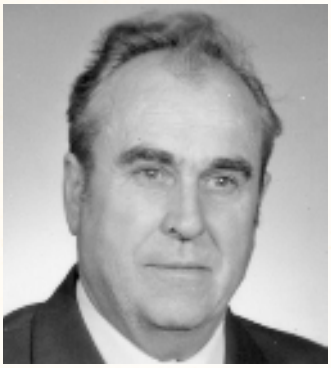

Jakub Šimkovský (1924-2010), státní zaměstnanec

Antonín Klapetek (1955-1977), celník Vávrovice

Václav Solnický (1927-2014), ekonom ZEMPRO

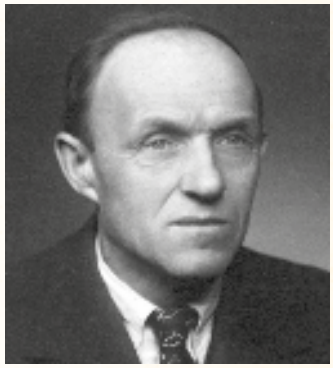

Vojtěch Moravec (1903-1993), pracovník JZD

Ladislav Fridrich (1922-2011), JZD – živočišná výroba

Karel Volf (1897 - 1982), soukromý provozovatel autobus. dopravy

Jan Komárek (1912–2001), Autodílna „Kovář Opava"

František Raida (1926-2010), řidič Silnice Ostrava n.p.

Jaroslav Novák (1926-2012), BRANO – dispečer slévárny

Leopold Schreier (1923-1983), JZD – řidič traktoru a pasáku

Josef Premus (1921-2007), ekonom JZD Stěbořice

Marie Králová (Kalusová) (1922-2007), školnice v MŠ Stěbořice

Stránku připravil Drahomír Graca, kronikář obce

ZPRÁVY Z OBCE

Dětská hřiště v obcích

Jak už si asi většina z vás všimla, tak v Jamnici přibylo nové dětské hřiště. Umístění hřiště vedle křižovatky není sice úplně ideální, ale v Jamnici bohužel nebyl jiný vhodný obecní pozemek, kde by se dalo hřiště vybudovat. Aktuálně se řeší možnosti, jak by se dal tento prostor více zabezpečit. Nicméně hřiště je již v provozu a těší se velké návštěvnosti. Zbývá opravit přilehlou budovu – „kovárnu“, která bude sloužit jako úkryt pro návštěvníky hřiště a herna pro děti. Vnitřní omítky jsou již téměř hotovy

(díky obecní partě) a v příštím roce je v plánu oprava fasády.

Řeší se také nové dětské hřiště v Novém Dvoře, které bude umístěno v hasičském areálu. Z jakých prvků bude se už místní dohodli a aktuálně se připravuje dokumentace pro stavební úřad. Realizace hřiště bude na jaře příštího roku.

Rada také odsouhlasila rozšíření dětského hřiště ve Stěbořicích u zámeckého parku, kde budou doplněny další prvky.

Michal Komárek, místostarosta obce

Aktuální situace okolo kanalizace a čističky odpadních vod

Projekt kanalizace a čističek odpadních vod v našich obcích je složitý proces a stále nás něco zdržovalo. Nejprve ujasnění a vybrání nejvhodnějších variant vedení kanalizace a umístění ČOV. Pak různé vlastnické vztahy. Především se státem.

V prosinci 2019 konečně projektanti podali na stavební úřad do Opavy žádost o tzv. územní rozhodnutí o umístění stavby. V tomto stupni stavebního řízení kontroluje stavební úřad, zda je stavba v souladu s územním plánem. Jelikož se jedná o rozsáhlý projekt, trvalo toto řízení do letošního léta. Byli jsme připraveni podat žádost o dotaci ještě letos. Ovšem vstoupil do toho jeden nespokojený vlastník, přes jehož pozemek je v Novém Dvoře veden kanalizační řád. Na počátku souhlasil, ovšem teď změnil názor. Bohužel tímto jednáním zastavil schvalovací proces pro všechny vesnice. Zástupci rady obce se s ním zkoušeli domluvit, ovšem naše představy se zcela míjí. Některé jeho požadavky bychom museli probrat s celým Novým Dvorem, protože má zájem o významný pozemek v této obci a nedomníváme se, že by bylo do budoucna vhodné, aby se ho obec zbavila. Svoláme proto veřejné setkání občanů Nového Dvora a představíme zde aktuální informace k dané situaci. Nedojdeme-li však brzy k rozumnému vyřešení tohoto problému, budeme nuceni rozdělit další schvalovací stupně na dvě etapy – Nový Dvůr a ostatní obce, abychom díky jednomu jedinci nezastavili výstavbu kanalizace. Ovšem mohlo by se stát, že požádáme o dotaci pouze pro Stěbořice, Jamnici a Březovou a Nový Dvůr odsuneme do nedohledna. Pak by si občané Nového Dvora museli pořídit nové nepropustné jímky a nechat si je cca 1x měsíčně vyvážet. Což při dnešní ceně vývozu a likvidace odpadních vod na opavské ČOV dělá cca 2 tisíce za jeden vývoz. Stát začíná v kontrolách likvidace odpadních vod přitvrzovat a jejich nelegální vypouštění do potoků tvrdě postihuje. Takže čistička odpadních vod je pro občany to nejlepší řešení.

Neuvážené jednání daného vlastníka nás posunuje do dalších let ohledně žádání o dotaci, kdy není jisté, zda a v jaké výši bude stát dotace vyhlašovat. A samozřejmě rok od roku rostou ceny za stavební práce. Smutné je, že náš koordinátor, který zajišťuje podání a vyřízení žádosti o dotaci, je dlouhodobě úspěšný, a i letos se mu povedlo zajistit peníze pro své svěřence. Mohli jsme už být mezi nimi …

Roman Falhar, starosta obce

Zavlažování hřiště

Naše hřiště je díky několika nadšencům jedno z nejlepších v okrese v amatérském fotbale. Ovšem systém zavlažování tzv. žábou už se přežil a byl i neekonomický na provoz a náročný na čas obsluhy. Voda pro celý sportovní areál je přivedena z obecních vrtů, které jsou u odbočky k panelákům. Vrty jsou velice vydatné, vždyť dříve zásobovaly skoro celý spodní konec včetně školy a kuchyně. Když obec jednala se zástupci TJ Sokol Stěbořice o využití jejich pozemku pod Hájem pro umístění čističky odpadních vod, vyšli nám většinově vstříc a my jim za to přislíbili nové zavlažování na hřišti. K realizaci došlo začátkem letošního léta. O celou akci se staral předseda fotbalového oddílu Stanislav Krusberský společně se správcem hřiště Alešem Šimonem, který na celou realizaci dohlížel. V den D jsem se přijel podívat, jak si vybraný dodavatel poradí s tímto úkolem a nevěřil tomu, že by to stihl za jediný den. Byl jsem však mile překvapen, protože pracovníci firmy Závlahy Petr Machač se zde sešli v dostatečném počtu a práce jim šla od ruky. Byla radost je sledovat. Odpoledne měli hotovo a zůstaly po nich pouze neznatelné drážky, ve kterých jsou uloženy rozvody. Hřiště bylo nepoškozené. Dnes už zde nic nenajdete a zavlažování funguje bezvadně. Všichni zainteresovaní jsou velice spokojeni a modernizovali jsme naše další sportoviště. Vždyť je využívá nejen družstvo mužů, ale i dorostenci a žáci. A třeba se už letos povede našim mužům postoupit o třídu výš ☺.

Roman Falhar, starosta obce

BEACHVOLEJBAL STĚBOŘICE

Tak už je to druhý rok, co TJ Sokol Stěbořice provozuje beachvolejbalové hřiště. Letošnímu roku počasí přálo. I přes omezení způsobené Covidem bylo hřiště využíváno, jak stálými hráči, tak i novými pro firemní či soukromé akce. Za přispění obce se nám podařilo vybudovat zastřešené posezení se sluneční clonou, přivést elektriku. Koupili jsme nové míče a nové hrábla na úpravu písku. V letošním roce budeme provádět chodníky před vstupem na hřiště. Podařilo se nám vybrat přes 15.000,- Kč a investice dosáhly 16.516,- Kč. Na příští rok chystáme první beachvolejbalový turnaj a další zkvalitnění hřiště. Všem hráčům bych chtěl poděkovat a popřát spoustu krásných chvil prožitých na hřišti v příštím roce.

Pavel Volek, radní obce

Plánované opravy v Novém Dvoře

Občas bylo radě vyčítáno, že se nestaráme o Nový Dvůr a zanedbáváme jej. Pravdou je, že jsme sice více investovali do jiných částí, ovšem na druhou stranu v Novém Dvoře toho není moc co opravovat a budovat. Hodně věcí se zde udělalo za předchozích vedení obce a obecních pozemků je zde poskrovnu. Již minule jsem psal, že budeme opravovat starou školu. Nyní čekáme na podklady od projektanta. Nakonec tuto akci pravděpodobně přesuneme na příští rok. V zimě bychom vlastními silami udělali vnitřní drobné úpravy.

Byl jsem také upozorněn, že krytina na jednom z objektů ve sportovním areálu v Novém Dvoře je v katastrofálním stavu. V době, kdy čtete tyto řádky, už pravděpodobně došlo k její výměně. Obecní četa zajistila potřebný materiál a výměnu uděláme vlastními silami. Věřím, že pak bude bezvadně sloužit dlouhou dobu ke spokojenosti všech novodvorských.

Roman Falhar, starosta obce

Obecní četa

Většina zaměstnanců z obecní čety jsou šikovní a někteří i vyučení řemeslníci. Jeden je zedník, další zámečník, stolař, pokrývač (a klempíř). Toto je velkou výhodou, neboť jsme schopni si hodně věcí vyrobit nebo opravit sami a šetříme tak obecní kase nemalé finanční prostředky. Někdy se vám může zdát, že po těch našich vesnicích nejsou moc vidět, ale asi jsou právě zalezlí v dílně a na něčem pracují. Jak jste si mohli všimnout, tak v obcích vznikly nová stání pro kontejnery na tříděný odpad. Oplocení okolo těchto stání jsme si vyrobili svépomoci. V červnu jsme pořídili novou svářečku „ceóčko“ a od té doby se tato svářečka skoro nezastavila. Kromě sloupků pro zmíněné oplocení jsme si vyrobili novou bránu do obecního dvora, vyrobilo se oplocení okolo elektroodpadu a spoustu dalších věcí. Stolař zase vyrábí lavičky a čeká ho výroba stolů do kulturního domu, zedník pracuje na dokončení omítek v kovárně v Jamnici a pokrývač se připravuje na výměnu střešní krytiny na přístřešku v hasičském areálu v Novém Dvoře. Zkrátka práce je hodně, a to i v zimě. Je potřeba opravit multikáru a traktorovou vlečku, a to už nejde dělat v nevytápěné stodole. Proto jsme ukončili pronájem velké dílny v obecním dvoře, kde se doposud rozebíraly auta, a budeme ji využívat my.

Pokud byste i vy měli nějaký nápad nebo požadavek co by se mělo udělat nebo opravit, obraťte se na obecní úřad.

Michal Komárek, místostarosta obce

Nedodržování hranic u pozemků

Již několikrát jsme na radě i zastupitelstvu projednávali problém nedodržování hranic obdělávaných pozemků ze strany zemědělců. Týká se to skoro všech, menších soukromníků i velkých podniků. Nevím, co zemědělce vede k tomu, aby orali až kam je terén pustí bez ohledu na hranici mezi pozemky. Vy, co chodíte na procházky mezi pole, jste si zajisté už všimli, že se často stává, že polní cesta, která měla před časem několik metrů, je najednou nějaká úzká. Ovšem každý zemědělec se vám bude dušovat, že on nepřiorává. A pak se dozvíte, že oni nechtěli, ale agronom je k tomu nutí. A agronom se brání, že to není pravda. Popřípadě řeknou, že nechtěli, aby zůstal kus země ležet ladem. Na stránkách katastrálního úřadu se každý může podívat na fotky krajiny se zaznačením hranic pozemku. A zde poznáte, kdo hospodaří pouze na poli a kdo si k tomu přibere i příkopu nebo polní cestu. Jelikož chceme napomoci vrátit drobnou zvěř a hmyz do naší krajiny a umožnit i její průchodnost, abyste se mohli procházet mimo asfaltové cesty, začali jsme již před časem sadit kolem polních cest stromy a necháváme postupně tyto cesty zaměřovat.

Musím pochválit místní VOD Stěbořice, neboť s námi spolupracují. Nedělají nám naschvály a jakkoli je stromy podél polí nezajímají, pomohli nám opakovaně vykopat díry pro jejich výsadbu. Domluvili jsme se také na tom, aby přestali mulčovat naše příkopy a nechali zde divočinu. Může vám to připadat jako neudržování těchto pozemků, ovšem odborníci na přírodu takový postup doporučují. Zemědělství je čím dál výkonnější, ovšem na druhou stranu to znamená, že na polích už nezbývá moc místa pro hmyz, jiné druhy rostlin a drobnou zvěř. Proto je vhodné jim někde nechat kus neudržované přírody. Samozřejmě diskutujeme se zemědělci, co je únosné a co už ohrožuje jejich pole. Zde bych chtěl vyzdvihnout radního ing. Pavla Fridricha, jehož odborné znalosti ze zemědělství pomáhají najít společnou řeč mezi obcí a rolníky.

Ovšem najdou se i případy zemědělců, kteří si nedají říct a nadále obhospodařují obecní pozemky, i když na tom nejsme domluveni, a přestože jsme na obecní náklady nechali jasně vyznačit kudy vede hranice. Takové případy budeme řešit s kompetentními orgány a budeme je tvrdě postihovat. Věřím, že naše konání ohledně výsadby stromů a keřů v naší krajině má smysl pro budoucnost. Už nyní se např. v zarostlém pásu různých bylin na přístupu k rozhledně zdržuje hejno koroptví, objevují se zde motýli a jiné druhy hmyzu. Kéž by se i další generace mohla potkávat s různými drobnými živočichy ve svém okolí.

Roman Falhar, starosta obce

Změna strategie v sečení obecních ploch

Uvnitř našich obcí jsme si za posledních pár desetiletí díky dostupným sekačkám zvykli na tzv. anglický trávník. Ovšem i díky posledním suchým rokům (až na ten letošní) se na spoustě obcí a měst od tohoto způsobu upouští. Krátce sečený trávník na všech plochách je v podstatě pouští, kde skoro nic nežije (hmyz), nic nekvete a rychleji se z půdy odpařuje voda oproti plochám s vyššími porosty. Proto se některé plochy sečou až po odkvětu, zakládají se tzv. květnaté louky, které se sečou párkrát ročně. Je to jeden ze způsobů, jak pomoci přírodě v nejbližším okolí a zároveň se takto i šetří veřejné prostředky. Obecní pracovníci pak mají víc času na jiné práce. Samozřejmě to nejde praktikovat na všech plochách. Jde o to najít kompromis a u každé obecní plochy zvážit, kde nechat trávu vyšší a kde je potřeba ji séct na krátko. Letos jsme to vyzkoušeli na několika místech, příští rok přidáme další. Nedivte se proto, pokud na takové místo narazíte. Pravděpodobně nebude posečeno z výše uvedených důvodů.

Roman Falhar, starosta obce

Výběry z jednání zastupitelstva obce Stěbořice

25. 06. 2020

Zastupitelstvo obce schválilo:

1) Účetní závěrku obce za rok 2019 bez výhrad.
2) Závěrečný účet obce Stěbořice za rok 2019 a vyjadřuje souhlas s celoročním hospodařením obce bez výhrad
3) Obecně závaznou vyhlášku obce Stěbořice č. 1/2020 obce Stěbořice o místním poplatku ze vstupného
4) Obecně závaznou vyhlášku obce Stěbořice č. 2/2020 obce Stěbořice o místním poplatku za užívání veřejného prostranství
5) Poskytnutí dotace z rozpočtu obce na rok 2020 TJ Sokol Stěbořice ve výši 100.000 Kč
6) Smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu obce TJ Sokol Stěbořice ve výši 100.000 Kč
7) Poskytnutí dotace z rozpočtu obce na rok 2020 Římskokatolické farnosti Stěbořice ve výši 100.000 Kč
8) Smlouvu o poskytnutí investiční dotace z rozpočtu obce Římskokatolické farnosti Stěbořice ve výši 100.000 Kč

Zastupitelstvo obce vzalo na vědomí:

1) Rozpočet Mikroregionu Opavsko Severozápad na rok 2020
2) Střednědobý výhled Mikroregionu Opavsko Severozápad na roky 2021–2023
3) Závěrečný účet Mikroregionu Opavsko Severozápad za rok 2019
4) Závěrečný účet Svazku obcí pro provoz skupinového vodovodu za rok 2019
5) Revizní zprávu Svazku obcí pro provoz skupinového vodovodu k 30. 11. 2019
6) Revizní zprávu Svazku obcí pro provoz skupinového vodovodu k 31. 05. 2020
7) Rozpočtovou úpravu č. 1/2020 rozpočtu Svazku obcí pro provoz skupinového vodovodu
8) Informaci starosty obce o schůzce na Povodí Odry ohledně vodního díla na potoce Velká
9) Požadavek občanů Nového Dvora na vybudování dětského hřiště, kontaktní osobou bude zastupitel pan Jan Jasník
10) Žádost zastupitele p. Libora Volfa na vyčištění příkopu a kanalizace u hřbitova

Výběry z jednání rady obce Stěbořice

18. 6. 2020

Rada obce schválila:

1) Pronájem obecních laviček za cenu 30 Kč/díl/víkend pro občany, spolky budou mít pronájem zdarma
2) Oslovení Policie ČR, aby začala dohlížet na dodržování zákazu stání

Rada obce vzala na vědomí:

1) Schválení dotace z MMR na opravu kaple na Březové ve výši 258.000 Kč (celkové náklady činí 369.433 Kč)
2) Informaci o proběhlé schůzce na Povodí Odry k záměru stavby vodní nádrže s trvalou zátopou místo suchého poldru

25. 6. 2020

Rada obce vzala na vědomí:

1) Novou nabídku fy DEKPROJEKT s. r. o. Olomouc na studii, ze které bude patrné, pro jakou variantu oprav a financování se rozhodnout u zateplení školy, výměny kotlů a rekuperace v jídelně. Studie obsahuje pracovní verzi en. posudku, zaměření základního stavu, hrubý rozpočet a návrh VZT a výměny kotle. Celková cena je 186.340 Kč s DPH. Rada o této nabídce rozhodne na příštím zasedání.
2) Informaci o probíhající realizaci zavlažování fotbalového hřiště

Rada obce schválila:

1) Žádost Orla jednoty Stěbořice o dotaci ve výši 30.000 Kč
2) Smlouvu o zřízení odborného zástupce provozovatele díla – kanalizace s Ing. Miroslavem Dosoudilem. Smlouva platí od 1. 7. 2020 na neurčito.

2. 7. 2020

Rada obce schválila:

1) Oslovit v rámci výběrového řízení pro opravu kapličky na Březové tyto dodavatele: David Nowický, Radim Malchárek, Eva Urbanská, Grambal stavby a Martin Věntus
2) Variantu bez dotací na plánované akci „zateplení školní jídelny a družiny“ – pouze vzduchotechniku s rekuperací do školní jídelny, výměnu kotlů v ZŠ a fasáda ZŠ
3) Rozpočtovou úpravu č. 2 ZŠ Stěbořice
4) Odměnu ředitelce ZŠ Stěbořice v požadované výši
5) Nabídku firmy AGPOL s.r.o. na zpracování projektové dokumentace akce Vodovod Stěbořice – ul. Za humny
6) Uhrazení nákladů za materiál pro zpevnění plochy před beachvolejbalovým hřištěm do výše 45.000 Kč

Rada obce vzala na vědomí:

1) Zprávu z jednání zastupitelů obce s vlastníkem pozemku pč. 39 v kú Nový Dvůr – obec nabídla, že uhradí za věcné břemeno vedení kanalizace přes jeho pozemek částku 500 Kč a veškeré náklady spojené s vybudováním přípojky kanalizace k jeho domu a jeho otce. Vlastník toto nepřijal a navrhl, že obci ponechá část své zahrady zatíženou věcným břemenem za výměnu za zahradu za starou školou v ND a rozdíl v ceně doplatí. Toto řešení je nepřijatelné pro obec, škola a zahrada tvoří jeden celek. Obec navrhuje na výměnu pozemek pod přehradou parc.č. 180/11.
2) Námitku hasičů z Březové k zábradlí kolem jejich hřiště, podle nich hrozí, že děti budou na zábradlí vysedávat a mohou spadnout z větší výšky. Navrhují výsadbu zeleně, toto nestačí. Jako další řešení je instalace ochranných sítí o výšce asi 120 cm, které budou zároveň sloužit pro účely hřiště a od hasičárny se vysadí zeleň.
3) Informaci o provedení předběžné orientační kalkulace ohledně zateplení ZŠ, kdy bylo zjištěno, že varianta bez dotací (fasáda, výměny plynových kotlů a vzduchotechnika do školní kuchyně) je přibližně stejně finančně nákladná jako varianta, kdy by se budovy zateplily a na kotle a vzduchotechniku by byly dotace. Do této kalkulace nebyly zahrnuty projektové dokumentace a audity, které by dotační variantu ještě prodražily.

Rada obce uložila:

1) Starostovi obce - zjistit podmínky a pravidla pro případné vyvlastnění pozemku – části zahrady v Novém Dvoře
2) Místostarostovi - přednést hasičům z Březové návrh na oplocení hasičského hřiště
3) Místostarostovi - nechat zpracovat projekty na vzduchotechniku a výměny kotlů a ukládá oslovit dodavatelé
4) Místostarostovi - po předložení prvního návrhu na přestavbu obecního domu v Jamnici, kdy by vznikl jeden větší byt pro dvě osoby a 2 malé byty pro jednu osobu, zjistit dotační možnosti pro tuto přestavbu

28. 7. 2020

Rada obce schválila:

1) Navýšení ceny díla-chodníku kolem tělocvičny na 319.798,40 Kč s DPH (264.296,21 bez DPH), více viz příloha zápisu z rady
2) Nabídku Ing. Václava Štukavce na projekt stavebních úprav (rekonstrukci) domu čp. 31 ve Stěbořicích:
3) Pronájem části budovy čp. 26 – KD v Jamnici, na pozemku parc.č. st.49 v k,ú. Jamnice (půdní prostor) pro umístění zařízení Cetinu pro posílení signálu s cenou nájmu 25.000 Kč/rok.
4) Rozšíření dětského hřiště ve Stěbořicích s investicí do výše 300.000 Kč.

8. 9. 2020

Rada obce schválila:

1) Směrnici č. 1/2020 o oběhu účetních dokladů
2) Směrnici č. 2/2020 o evidenci majetku
3) Směrnici č. 3/2020 o inventarizaci
4) Směrnici č. 4/2020 o účetnictví
5) Rozpočtovou úpravu č. 4/2020
6) Nákup varného kotle do školní kuchyně organizací MŠ Stěbořice od dodavatele Chlazení servis s.r.o. za cenu 165.636,90 Kč (vč. DPH). Kotel bude uhrazen z prostředků MŠ.
7) Aktualizaci prioritních prvků k realizaci po pozemkových úpravách, varianta z 27. 8. 2020
8) Nabídku od T. Rýže na projektové práce na kapli v Jamnici (projekt snížení zavlhčení stavby a potřebný inženýring)
9) Zapojení ředitelky MŠ (je zároveň statutárním orgánem organizace - MŠ) do realizace projektu OP VVV „Šablony III – Personální podpora a rozvojové aktivity pro žáky v MŠ Stěbořice“ na pozici koordinátora projektu na základě uzavřeného DPP po celou dobu realizace projektu (2 roky). Tato dohoda o provedení práce bude hrazena z finančních prostředků daného projektu.
10) Záměr vybudovat příkop za školou (na severní straně polní cesty až k cestě od Opavy) jako ochranu před splachem z polí

Rada obce vzala na vědomí:

1) Oznámení manželů Klapetkových, majitelů pozemků parc.č. 115/5 v k. ú. Stěbořice, že vydláždí svůj pozemek i část obecního pozemku na parc. 115/7 v kú Stěbořice na základě Smlouvy o vzájemném zřízení služebnosti z roku 2015. Rada bere tento záměr na vědomí za předpokladu splnění všech zákonných podmínek.
2) Záměr nákupu traktorového nosiče kontejnerů a ukládá předložit nabídky dodavatelů.

Z obecního diáře

Září 2020

Pondělí 28. 9.	**Drakiáda**, hasičské hřiště u kravína, pořádá SDH Jamnice

Říjen 2020

So 3. 10. – Ne 4. 10.	**Vyřeš/ž si svou dýni**, Arboretum Nový Dvůr, pořádá Slezské zemské muzeum
Sobota 10.10.	**Komentovaná prohlídka "Příběh založení Lučního sadu"**, 14:00 a 16:00 hod., Luční sad mezi Zlatníkama a Slavkovem
Neděle 18. 10.	**Adorační den**, kostel Narození Panny Marie ve Stěbořicích, pořádá Farnost Stěbořice
Sobota říjen	**Drakiáda pro děti**, areál SDH Březová, pořádá SDH Březová

Listopad 2020

Neděle 1. 11.	**Pobožnost za všechny zemřelé**, 14:30 hod., hřbitov Stěbořice, pořádá Farnost Stěbořice
Listopad 2020	**Ukončení všech soutěží ve fotbalu**, pořádá TJ Sokol Stěbořice
Neděle 29. 11.	**Rozsvěcení vánočního stromu**, u KD Jamnice, pořádá SDH Jamnice

Prosinec 2020

Neděle 6. 12.	**Výstava betlémů a výrobků s vánoční tématikou**, KD Stěbořice, pořádá MO KDU-ČSL Stěbořice
Neděle 6. 12.	**Mikulášská nadílka a rozsvěcení vánočního stromu**, kostel Narození Panny Marie Stěbořice, pořádá Orel jednota Stěbořice
Prosinec	**Rozsvěcení vánočního stromu, u staré školy v Novém Dvoře**, pořádá SDH Nový Dvůr
Prosinec	**Rozsvěcení vánočního stromu**, areál SDH Březová, pořádá SDH Březová
Sobota 19. 12.	**Vánoční punč**, Stěbořice, pořádá Obec Stěbořice
Pátek 25. 12.	**Živý betlém, u kostela Narození Panny Marie ve Stěbořicích**, pořádá Orel jednota Stěbořice
Pátek 25. 12.	**Štěpánská diskotéka**, KD Stěbořice, pořádá TJ Sokol Stěbořice
Středa 30. 12.	**Turnaj v badmintonu**, tělocvična ZŠ Stěbořice, pořádá TJ Sokol Stěbořice
Prosinec	**Silvestrovský turnaj**, tělocvična ZŠ Stěbořice, pořádá TJ Sokol Stěbořice
Neděle 27. 12.	**Turnaj ve stolním tenise**, KD Jamnice, pořádá SDH Jamnice

S ohledem na aktuální situaci okolo pandemie koronaviru mohou být některé akce zrušeny. Sledujte proto informace z obce (hlášení, www stránky, facebook), popř. od pořadatelů.

Zpravodaj pro obce Stěbořice, Jamnice, Nový Dvůr, Březová. Čtvrtletník, 3/2020. Vydal Obecní úřad Stěbořice. Uzávěrka příštího čísla bude **4. 12. 2020**. Redakce si vyhrazuje právo na úpravu článků podle potřeby. Za správnost textu (faktickou i jazykovou) odpovídá autor.

Grafická úprava: M. Toman, tel.: 777 337 638